

M. Tóth Tivadar – bemutatkozó gondolatok

Veszprémben születtem 1967-ben és ebben a városban éltem a gimnázium befejezéséig. Nyilvánvalóan Veszprém sziklái között, a Bakonyban, a Balaton-felvidéken tekeregve lettem geológus – utána már csak a szakmáról kellett ezt-azt megtanulni. Az egyetemet Szegeden végeztem, 1991-ben diplomáztam matematika, informatika és geológia szakon, majd ugyanitt lettem MTA TMB ösztöndíjas. A mainzi Johannes Gutenberg Egyetem Kőzettani Intézetében töltött tanulói év után 1995-ben védtem meg az Alföld metamorf aljzatának egy résztermájával foglalkozó kandidátusi értekezésemet. Ekkor már Svájcban, a Berni Egyetem Kőzettani intézetében tanultam-dolgoztam, ahol – kisebb megszakításokkal – összesen 3 évet töltöttem el 1998 végéig. Azóta a Szegedi Tudományegyetem Ásványtani, Geokémiai és Kőzettani Tanszékén dolgozom, végig járva az egyetemi ranglétra minden fokát. 2009-ben védtem meg MTA doktori disszertációmát és ugyanez év óta vagyok a tanszék vezetője. Fő kutatási témám, folytatva a tanszéki hagyományokat és saját fiatalkori vizsgálataimat, az Alföld metamorf aljzatának kőzettana, szerkezetfejlődése és ennek alkalmazott földtani (mindenekelőtt rezervoár geológiai) vonatkozásai.

A Magyarhoni Földtani Társulatnak egyetemi hallgató korom óta vagyok a tagja. Az Alföldi Területi Szervezet mellett a Geomatematikai és Számítástechnikai, valamint az Ásványtan-Geokémiai Szakosztályban dolgoztam; valamennyinek több ciklusban elnökségi tagjaként, az első kettőnek elnökeként is. Az elmúlt közel 35 év során mindvégig azt tapasztaltam, hogy a Társulat alapvető dokumentumaiban rögzített magasztos célok megvalósulásának legfőbb garanciája a dinamikus működő decentralizáció, az „egység a sokféleségben”. Mert a munka érdemi része a szakmai centrumokban, a szakosztályokban és a területi szervezetekben zajlik. A szakmai eszmecsere, a kapcsolattartás fő fórumai a megszámlálhatatlan előadóülés és közös terepi nap mellett az éves nagyrendezvények, a Geomatematikai Ankét, a Kőzettan-Geokémiai és Őslénytani Vándorgyűlés, a NosztalGeo, a Tisia konferencia... – természetesen, ki-ki érdeklődési területe szerint bővíthetősítheti ezt a sort. Míg a szakmai centrumok (és nyilván mindenekelőtt az ott dolgozók) lelkesedésén, kezdeményezőkézségén múlik a társulati élet eredményessége, a központ, az elnökség szerepe megkerülhetetlen a munka koordinációja, a működés (beleértve a gazdálkodás) jogszerűségének biztosítása, valamint az egész Társulatot érintő, a társszervezetekkel (MGE, FÖCIK stb.) történő együttműködés és az Európai Unióval kapcsolatok fejlesztése területén. Ez utóbbi pont kiemelten fontos, hiszen a Társulat bevételének meghatározó része az elmúlt években európai projektekből származik. A takarékos gazdálkodás és a működőképesség biztosítása a továbbiakban is az elnökség egyik legfontosabb feladata lesz.

Lehet-e, kell-e ebben a struktúrában előre lépni? Van-e szükség változtatásra? Tapasztalatom szerint, és ezt a tapasztalatot a főtítkári jelentésekben dokumentált adatok is megerősítik, az egyes szakmai centrumok aktivitása jelentősen eltér egymásától. A következő években az elnökség fontos feladata lesz, hogy objektíven feltárja ennek okait és segítsen dinamizálni a kevésbé kezdeményező Területi szervezetek és Szakosztályok munkáját. Mert egy dinamikus működő decentralizált rendszer lényege az a mellérendelt viszony, melyet egyenrangú, egymással elgondolásokat, információkat és erőforrásokat cserélő emberek csoportjai definiálnak. A Társulatnak érdemes elmozdulnia egy deklaráltan hálózat alapú szerveződés irányába, mely az elmúlt években a társadalom számos pontján váltotta fel a korábban évtizedekig uralkodó piramis-elvű modellt. Aktivizálva a centrumok között jelenleg még alvó együttműködések lehetőségét, a potenciális kapcsolatok száma és ezzel a hálózat kreatív szellemi termelő képessége megsokszorozódhat. Minthogy az egyes centrumok között semmilyen versenyhelyzet nem áll fenn, s az Alapszabályban rögzített céljaik közösek, meggyőződésem szerint a hálózatosodás alapfeltételei a Társulatban és magyar geológus társadalomban adóttak.